

sbo

SZCZECIŃSKI
BUDŻET
OBYWATELSKI

PRZEWODNIK PO SZCZECIŃSKIM BUDŻECIE OBYWATELSKIM

floating garden
stj&tjin 2050
project
szczecin

Przygotowała Fundacja MOŻESZ w ramach Akademii SBO 2027.

TEN PRZEWODNIK POWSTAŁ Z MYŚLĄ O MIESZKAŃCACH SZCZECINA, KTÓRZY CHCĄ LEPIEJ ZROZUMIEĆ, CZYM JEST SBO - SZCZECIŃSKI BUDŻET OBYWATELSKI I W JAKI SPOSÓB MOŻNA SIĘ W NIEGO ZAANGAŻOWAĆ.

BUDŻET OBYWATELSKI JEST JEDNYM Z NARZĘDZI, DZIĘKI KTÓRYM
MIESZKANKI I MIESZKAŃCY MAJĄ REALNY WPŁYW NA ROZWÓJ
SWOJEGO MIASTA. TO WŁAŚNIE MIESZKAŃCY ZGŁASZAJĄ POMYSŁY,
DECYDUJĄ O ICH WYBORZE I WSPÓŁTWORZĄ ZMIANY W PRZESTRZENI,
Z KTÓREJ KORZYSTAJĄ NA CO DZIEŃ.

TWOJE POMYSŁY MOGĄ ZMIENIAĆ MIASTO

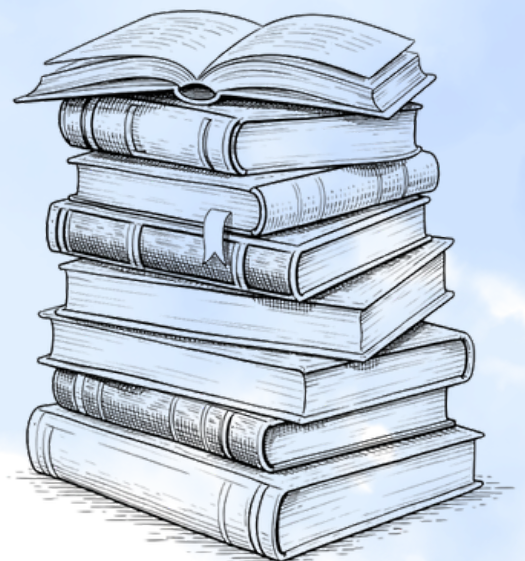
Jeżeli mieszkasz w Szczecinie, masz prawo współdecydować o tym, jak zmienia się Twoje otoczenie. Być może zauważasz miejsca, które wymagają poprawy, masz **pomysł** na nowe przestrzenie dla mieszkańców albo widzisz potrzebę działań społecznych lub kulturalnych. Budżet Obywatelski daje możliwość przekształcenia takich pomysłów w **realne projekty**, które mogą zostać zrealizowane z publicznych środków miasta.

Szczecin zmienia się każdego dnia dzięki aktywności osób, które w nim mieszkają. Budżet Obywatelski jest jednym z narzędzi, które pozwalają tę aktywność przekuć w konkretne działania. Warto więc traktować go jako zaproszenie do współtworzenia miasta - miejsca, w którym mieszkamy, pracujemy, uczymy się i spędzamy czas.

SPIIS TREŚCI

- 3 CZYM JEST BUDŻET OBYWATELSKI
- 5 SKĄD POCHODZĄ ŚRODKI NA BUDŻET OBYWATELSKI
- 6 DLACZEGO WARTO SIĘ ANGAŻOWAĆ
- 7 KATEGORIE PROJEKTÓW W BUDŻECIE OBYWATELSKIM
- 8 JAKIEGO RODZAJU PROJEKTY MOGĄ BYĆ REALIZOWANE
- 9 JAKICH PROJEKTÓW NIE MOŻNA ZGŁASZAĆ
- 10 KTO MOŻE ZGŁASZAĆ PROJEKTY
- 11 JAK ZGŁOSIĆ PROJEKT?
- 11 JAK PRZYGOTOWAĆ TYTUŁ ORAZ OPIS PROJEKTU?
- 13 LOKALIZACJA
- 14 CEL I UZASADNIENIE
- 15 DOSTĘPNOŚĆ PROJEKTÓW DLA WSZYSTKICH MIESZKAŃCÓW
- 16 ODBIORCY PROJEKTU
- 17 JAK PRZYGOTOWAĆ KOSZTORYS PROJEKTU?
- 15 KOSZTORYS
- 18 KIEDY KILKU AUTORÓW MA PODOBNY POMYSŁ
- 19 PO WYSŁANIU PROJEKTU...
- 20 JAK MOŻNA ODDAĆ GŁOS NA PROJEKTY
- 21 CO DECYDUJE O WYGRANEJ PROJEKTU
W GŁOSOWANIU?
- 22 PODSUMOWANIE
- 23 GDZIE MOŻNA UZYSKAĆ WSPARCIE
NA RÓŻNYCH ETAPACH SBO?

CZYM DOKŁADNIE JEST BUDŻET OBYWATELSKI?

Budżet Obywatelski to demokratyczny proces, dzięki któremu mieszkańcy i mieszkańcy mogą bezpośrednio współdecydować o części wydatków publicznych w swojej gminie. Oznacza to, że osoby mieszkające na danym terenie mają realny wpływ na to, jakie pomysły zostaną zrealizowane w najbliższych latach z pieniędzy publicznych. Budżet Obywatelski jest planowany z myślą o kolejnym roku budżetowym, dlatego mieszkańcy mogą zgłaszać pomysły na zmiany i inwestycje, które odpowiadają na potrzeby lokalnej społeczności. Niniejszy przewodnik dotyczy sposobu realizowania Budżetu Obywatelskiego w Szczecinie.

ZGŁASZANIE POMYSŁÓW PRZEZ MIESZKAŃCÓW

Pierwszym etapem SBO jest zgłaszanie projektów przez mieszkańców. Każda osoba mieszkająca w naszym mieście może zaproponować pomysł na działanie lub inwestycję, która poprawi jakość życia w okolicy. Może to być na przykład nowa przestrzeń rekreacyjna, wydarzenie kulturalne albo poprawa infrastruktury.

Mieszkaniec przed zgłoszeniem projektu powinien upewnić się, czy pomysł odpowiada na potrzeby innych osób.

WERYFIKACJA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI PROJEKTÓW

Po złożeniu projektów Urząd Miasta analizuje zgłoszone propozycje. Sprawdza się między innymi, czy projekt jest zgodny z przepisami prawa, czy może zostać zrealizowany na wskazanym terenie oraz czy jego koszt mieści się w przewidzianych ramach budżetowych. Na etapie składania projektów warto więc, aby mieszkańcy upewnili się, że ich pomysł jest opisany jasno i zawiera wszystkie potrzebne informacje, ponieważ ułatwia to jego rzetelną ocenę.

POWSZECHNE GŁOSOWANIE MIESZKAŃCÓW

Projekty, które pomyślnie przejdą etap weryfikacji, trafiają pod powszechne i bezpośrednie głosowanie mieszkańców. Oznacza to, że każda osoba uprawniona do udziału może zdecydować, które pomysły uważa za najważniejsze dla swojej społeczności. Głosowanie jest jednym z najważniejszych momentów całego procesu, ponieważ to właśnie wtedy mieszkańcy wspólnie wybierają projekty, które powinny zostać zrealizowane.

REALIZACJA PROJEKTÓW WYBRANYCH PRZEZ MIESZKAŃCÓW

Po zakończeniu głosowania do realizacji trafiają projekty, które uzyskały największą liczbę głosów mieszkańców, aż do wyczerpania dostępnej puli środków w danej kategorii. Wybrane inicjatywy zostają wpisane do budżetu gminy na kolejny rok, co oznacza, że samorząd zobowiązuje się do ich wykonania. Dzięki temu mieszkańcy mogą zobaczyć realne efekty swojego zaangażowania w postaci nowych inwestycji i działań w swojej okolicy.

SKĄD POCHODZĄ ŚRODKI PRZEZNACZONE NA SBO?

Szczeciński Budżet Obywatelski jest finansowany z publicznych środków Gminy Miasta Szczecin. Oznacza to, że są to pieniądze, które przeznaczane są na realizację różnych zadań publicznych, takich jak utrzymanie infrastruktury, edukacja, transport czy działania społeczne.

CZĘŚĆ BUDŻETU ODDANA DO DECYZJI MIESZKAŃCÓW

Środki przeznaczone na Budżet Obywatelski nie są dodatkowymi pieniędzmi pozyskanymi z zewnątrz. Stanowią one wyodrębnioną część budżetu miasta, którą samorząd oddaje do dyspozycji mieszkańców w ramach procesu partycypacyjnego. Dzięki temu mieszkańcy i mieszkańcy mogą zdecydować, które projekty i pomysły zostaną zrealizowane w ich najbliższym otoczeniu.

WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PRZEZNACZONYCH NA BUDŻET OBYWATELSKI

Każdego roku samorząd określa konkretną kwotę, która zostaje przeznaczona na realizację projektów zgłoszonych przez mieszkańców i jest ona zapisana w **regulaminie programu**. Dokument ten zawiera zapis mówiący o tym, że Prezydent Miasta, w miarę możliwości finansowych, będzie dążył do stopniowego zwiększania puli środków przeznaczonych na Szczeciński Budżet Obywatelski.

DOCELOWY POZIOM ŚRODKÓW NA BUDŻET OBYWATELSKI

Zgodnie z regulaminem celem jest osiągnięcie poziomu 1% wydatków miasta z roku poprzedniego. Warto wiedzieć, że przepisy ustawowe przewidują minimalny poziom wynoszący 0,5% wydatków gminy. Oznacza to, że planowane rozwiązanie zakłada przeznaczenie na SBO wyższej kwoty niż minimalna wartość wynikająca z przepisów prawa.

Stopniowe zwiększanie puli środków oznacza, że w kolejnych edycjach mieszkańcy mogą mieć do dyspozycji coraz większe kwoty przeznaczone na realizację swoich pomysłów. Warto więc śledzić kolejne edycje programu i aktywnie się w nie angażować, ponieważ wraz ze wzrostem budżetu rosną także możliwości wprowadzania pozytywnych zmian w przestrzeni miasta.

DLACZEGO WARTO SIĘ ANGAŻOWAĆ?

Budżet Obywatelski daje mieszkańcom realną możliwość wpływania na rozwój swojej gminy. Dzięki temu procesowi osoby mieszkające w danym mieście lub gminie mogą współdecydować o tym, na jakie działania i inwestycje zostanie przeznaczona część publicznych pieniędzy. **Udział w Budżecie Obywatelskim pozwala więc nie tylko wyrazić swoją opinię, ale także aktywnie uczestniczyć w podejmowaniu decyzji dotyczących wspólnej przestrzeni.**

MOŻLIWOŚĆ ZGŁASZANIA WŁASNYCH POMYSŁÓW

Budżet Obywatelski umożliwi mieszkańcom zgłaszanie własnych propozycji projektów. **Każda osoba może zaproponować pomysł**, który odpowiada na potrzeby społeczności lokalnej, poprawia komfort życia lub rozwija przestrzeń wspólną. Warto, aby mieszkańiec zastanowił się, jakie zmiany mogłyby przynieść korzyść większej liczbie osób i w jaki sposób jego pomysł może przyczynić się do rozwoju okolicy.

WPŁYW NA ROZWÓJ MIASTA I DZIELNIC

Zaangażowanie w Budżet Obywatelski pozwala mieszkańcom współtworzyć zmiany zarówno w skali całego miasta, jak i w najbliższym otoczeniu. Projekty mogą dotyczyć różnych obszarów życia społecznego, przestrzeni publicznej, rekreacji, kultury czy infrastruktury. Dzięki aktywności mieszkańców możliwe jest realizowanie pomysłów, które odpowiadają na rzeczywiste potrzeby poszczególnych dzielnic i społeczności lokalnych.

KATEGORIE PROJEKTÓW

W SBO projekty zgłaszane przez mieszkańców dzielą się na dwie podstawowe kategorie: projekty ogólnomiejskie oraz projekty lokalne. Podział ten pozwala uwzględnić zarówno inicjatywy ważne dla całego miasta, jak i pomysły dotyczące konkretnych części Szczecina.

PROJEKTY OGÓLNO Miejskie

Projekty ogólnomiejskie są skierowane **do wszystkich mieszkańców miasta i mogą dotyczyć różnych obszarów życia społecznego**, przestrzeni publicznej, rekreacji, kultury lub infrastruktury. W tej kategorii można zgłaszać także większe przedsięwzięcia o **szerszym zasięgu oddziaływania**. Warto, aby mieszkaniiec zgłaszający projekt w tej kategorii zastanowił się, czy proponowane rozwiązanie będzie dostępne i użyteczne dla osób z różnych części miasta.

PROJEKTY LOKALNE

Projekty lokalne dotyczą **konkretnych obszarów miasta**. Ich celem jest wprowadzanie zmian w najbliższym otoczeniu mieszkańców. Każdy z obszarów ma przypisaną określoną pulę środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów. Warto, aby mieszkaniiec przed zgłoszeniem projektu sprawdził w tabeli podziału środków, jaka kwota została przeznaczona dla danego obszaru.

ZMIANY ZASAD W KOLEJNYCH EDYCJACH

Zasady funkcjonowania Budżetu Obywatelskiego mogą zmieniać się w kolejnych edycjach. Dotyczy to między innymi kategorii projektów, wysokości dostępnych środków czy szczegółowych zasad zgłaszania i realizacji pomysłów. Urząd Miasta Szczecin oraz odpowiednie komórki organizacyjne co roku analizują przebieg całego procesu i sprawdzają, czy niektóre elementy wymagają wprowadzenia zmian lub usprawnień.

JAKIEGO RODZAJU PROJEKTY MOGĄ BYĆ FINANSOWANE Z BUDŻETU OBYWATELSKIEGO?

PROJEKTY INFRASTRUKTURALNE

W ramach Szczecińskiego Budżetu Obywatelskiego mogą być zgłaszane projekty o **charakterze infrastrukturalnym**. Są to inicjatywy związane z **budową, modernizacją lub poprawą przestrzeni publicznej**. Mogą one dotyczyć na przykład zagospodarowania terenów rekreacyjnych, tworzenia nowych miejsc spotkań dla mieszkańców, poprawy infrastruktury pieszej i rowerowej czy rozwoju zieleni miejskiej. Projekty infrastrukturalne często mają trwały charakter i pozostają dostępne dla mieszkańców przez wiele lat.

PROJEKTY SPOŁECZNE I EDUKACYJNE

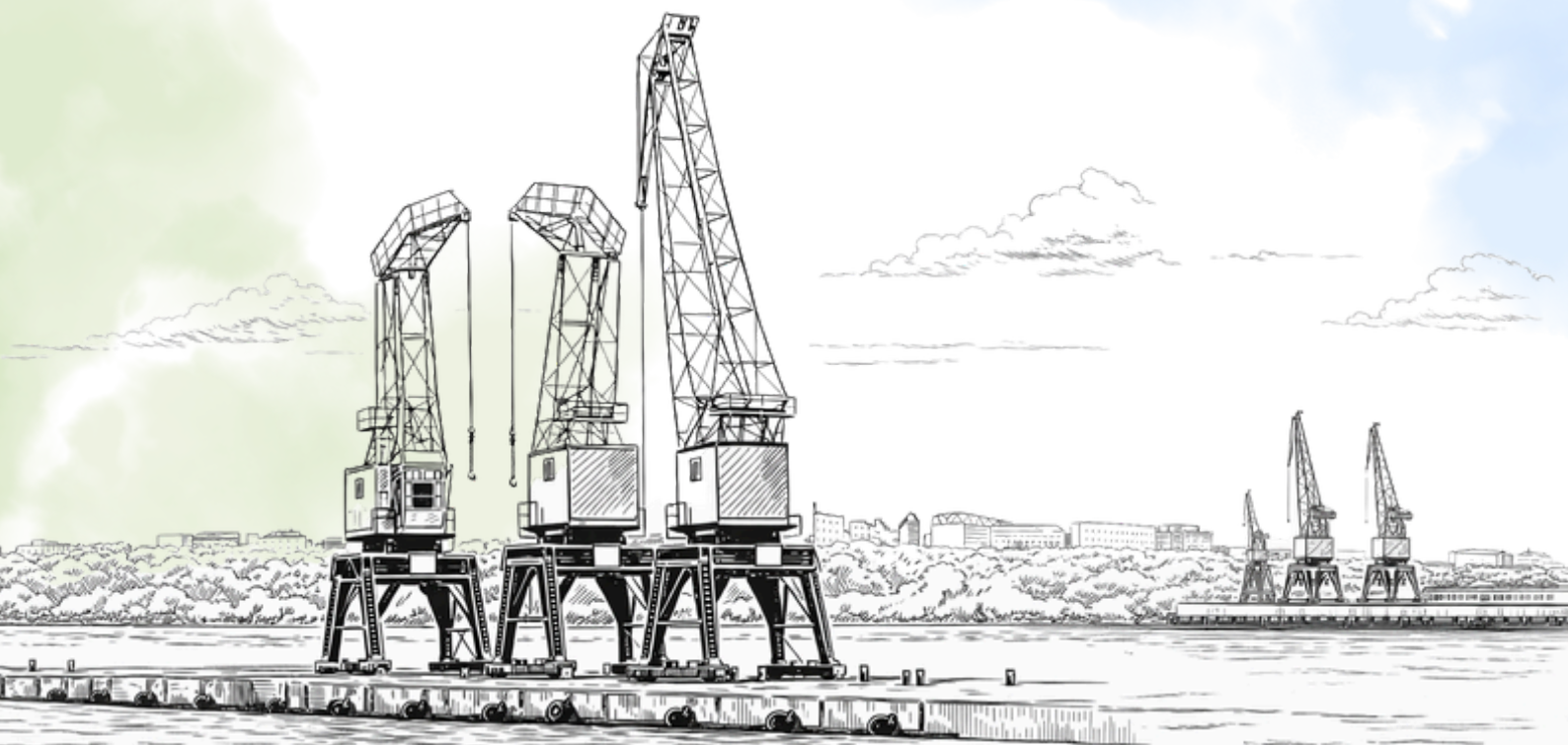
SBO umożliwia również zgłaszanie projektów o charakterze nieinfrastrukturalnym, nazywanych często **projektami miękkimi**. Mogą one obejmować różnego rodzaju **działania społeczne, edukacyjne, kulturalne lub integracyjne** skierowane do mieszkańców. Ważne jest, aby takie inicjatywy były nieodpłatne i dostępne dla wszystkich osób zainteresowanych udziałem.

JAKICH PROJEKTÓW NIE MOŻNA ZGŁASZAĆ?

W ramach SBO - Szczeciński Budżet Obywatelski **nie można zgłaszać projektów, które obejmują jedynie część planowanego przedsięwzięcia**. Oznacza to, że projekt nie może zakładać realizacji wyłącznie jednego etapu zadania, na przykład przygotowania dokumentacji projektowej lub opracowania planu inwestycji z zamiarem wykonania właściwych prac w kolejnych latach.

Projekty **nie także mogą polegać na budowie, nadbudowie, rozbudowie, przebudowie lub remoncie budynków**, z wyjątkiem działań poprawiających dostęp do budynków dla osób ze szczególnymi potrzebami. Nie można także zgłaszać projektów dotyczących **zakupu lub wypożyczenia sprzętu, który miałby być wykorzystywany przez podmioty inne niż jednostki miejskie, ani projektów związanych ze zmianą rozkładów jazdy komunikacji miejskiej**. Wykluczone są również projekty planowane na terenach Rodzinnych Ogródków Działkowych. Ograniczenia te mają na celu zapewnienie, że projekty realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego będą ogólnodostępne, bezpłatne i służące wszystkim mieszkańcom miasta.

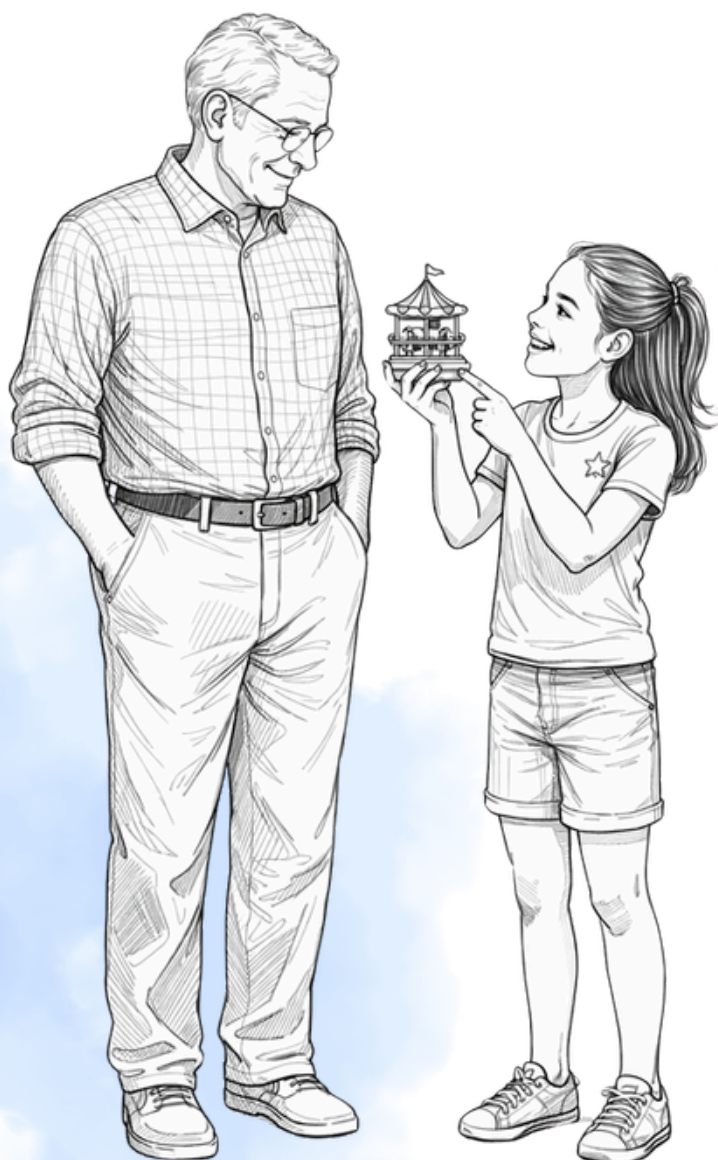

KTO MOŻE ZGŁASZAĆ PROJEKTY DO BUDŻETU OBYWATELSKIEGO?

Projekty do SBO **mogą zgłaszać wyłącznie mieszkańcy Szczecina**. Oznacza to, że wnioskodawcą musi być osoba fizyczna, czyli konkretna mieszkanka lub mieszkaniec miasta. **Każda osoba mieszkająca w Szczecinie** może zaproponować pomysł na projekt, który jej zdaniem poprawi jakość życia w mieście lub w danej dzielnicy.

OSOBA JAKO AUTOR POMYSŁU

W Budżecie Obywatelskim bardzo ważne jest **osobiste zaangażowanie mieszkańców**. Każdy projekt musi mieć swojego autora lub autorkę, czyli osobę, która zgłasza pomysł i bierze odpowiedzialność za jego opisanie oraz przedstawienie. Dzięki temu za każdą propozycją stoi konkretna osoba, która zna potrzeby swojej okolicy i chce wprowadzić pozytywną zmianę.

INSTYTUCJE NIE MOGĄ ZGŁASZAĆ PROJEKTÓW

Projektów do Budżetu Obywatelskiego **nie mogą zgłaszać instytucje ani podmioty organizacyjne**. Oznacza to, że wniosków nie składają szkoły, stowarzyszenia, fundacje, firmy ani inne organizacje. Jeśli jednak pracownicy instytucji, członkowie organizacji społecznych lub osoby związane ze szkołami chcą zaproponować projekt, mogą zrobić to jako mieszkańcy - we własnym imieniu. Warto pamiętać, że w Budżecie Obywatelskim kluczową rolę odgrywa inicjatywa mieszkańców i ich osobiste zaangażowanie w rozwój miasta.